

BASILIO LOSADA CASTRO, PROLÍFICO TRADUTOR

Equipo editorial
Universidade de Vigo

Neste ano 2022 deixounos o escritor e crítico literario Basilio Losada (Láncara 1930–Barcelona 2022), académico de honra da RAG, e dende a revista *Viceversa* non quixemos deixar pasar a oportunidade de renderlle homenaxe.

O profesor Losada emigrou a Cataluña de moi pequeno, onde se converteu no primeiro catedrático de Filoloxía Galega e Portuguesa na Universitat de Barcelona.

Entre as súas moitas facetas salientamos aquí a súa traxectoria como tradutor de máis de 150 obras procedentes de distintas linguas (alemán, catalán, castelán, galego, francés e portugués), un labor que ao inicio lle permitiu gañar cartos para poder custear os estudos universitarios.

Foi un importante divulgador das literaturas peninsulares, sobre todo da galega e catalá. En versión bilingüe galego-castelán traduciu e editou tres antoloxías: *Poetas gallegos de posguerra* (Llibres de Sinera, 1971), *Poetas gallegos contemporáneos* (Seix Barral, 1972) e *Poesía gallega de hoy* (Visor, 1990). A esa mesma lingua levou a narrativa de Carlos Casares (*Ilustrísima*, Caralt, 1981), Álvaro Cunqueiro (*Gente de aquí y de más allá*, Iberia, 1988; *El incierto señor don Hamlet y otras piezas dramáticas*, Destino, 1992), Celso Emilio Ferreiro (*La noche de piedra*, Batlló, 1967), Víctor Freixanes (*El triángulo inscrito en la circunferencia*, Argos Vergara, 1984), Xosé Neira Vilas (*Espantajo amigo*, Galera, 1972), Manuel Rivas (*Un millón de vacas*, Ediciones B, 1990 e *Los comedores de patatas*, Ediciones B, 1991), Xohana Torres (*Pericles y la ballena*, La Galera, 1987) ou Suso de Toro (*El príncipe manco*, Lumen, 2004; *Land Rover* e *Tic-Tac*, Ediciones B, 1991).

Do catalán ao galego trouxo a Francesc Boada i Moret, Mercè Canela i Garayoa, Roser Rius i Camps ou a Josep Vallverdú. Para o castelán levou a Pere Calders, Víctor Català, Salvador Espriu, Pere Gimferrer, Mercè Rodoreda ou Robert Saladrigas.

Tamén foi un gran difusor das literaturas lusófonas portuguesa e brasileira. Entre outros méritos, deu a coñecer en España obra de José Saramago, Jorge Amado, Almeida Faria, Vergílio Ferreira, Agustina Bessa-Luís, Fernando Namora, José Cardoso Pires, Jorge de Sena, Autran Dourado, Rubem Fonseca, Clarice Lispector, Machado de Assis, Rachel de Queiroz, José Eduardo Agualusa e Pepetela.

En 1991 recibiu o Premio Nacional á Mellor Tradución por Historia del cerco de Lisboa, de José Saramago, e ese non foi o único recoñecemento ao seu papel de

embaixador de distintas culturas. Entre outras distincións, concedéronlle a Creu de Sant Jordi da Generalitat de Catalunya (1984) e a medalla Castelao da Xunta de Galicia (1989), polo fomento das relacións culturais e humanas entre Cataluña e Galicia; a encomenda portuguesa da orde do Infante Dom Henrique (1993) e a orde brasileira do Cruzeiro do Sul (1995), pola divulgación das súas respectivas literaturas.